

Izhaja v Trstu vsak
= petek popoldne =
Uredništvo in upravištvo
ulica Boschetto št. 5. II. nad.
= Telefon št. 1570 =

Delavski List

Posamezna številka

6 vin.

Inserati po dogovoru.
Naročnina za celo leto
4.20 K., pol leta 2.10 K.,
četrt leta 1.05 K. - In-
ozemstvo več poština.

Glasilo slovenskih socialistov na Primorskem.

Pozdrav!

In zopet se bodo sešli zastopniki slovenskega socialističnega delavstva na naš strankin zbor. Dve leti samo je od zadnjega strankinega zbora v Trstu; dve leti živahnega, razveseljujočega toda napornega dela na polju agitacije in organizacije. Kakor še nikdar prej se je v teh dveh letih delalo in naredilo. Naša politična posest se je razširila na kraje, kjer prebiva ljudstvo, ki smo ga še pred kratkim smatrali, da je še nepristopno socialističnim idejam. Na najnerodovitejših tleh so začele poganjati kali socialistične ideje, kjer nas je bilo malo, nas je postalo veliko, kjer nas je bilo nekaj, smo postali močan, odločujoči faktor v javnem življenju. In danes, po dveh letih napornega plodonosnega dela, smemo opravičeno povedati, da so nas vspehi teh dveh let podučili, da se naše delo ne sme omejiti samo na razširjenje najvišjih principov proletarske revolucije, ampak, da se moramo predvsem polotiti vstrajnega in še težavnjšega dela, da potom vednih in stopnjujočih se pridobitev, pripravimo ugodna tla, da radikalno zboljšamo gospodarski in нравni položaj našega ljudstva, ki se mora potem samo poprijeti dela v svrhu popolne osamosvojitve družbe od današnjega kapitalističnega zistema.

V teh dveh letih je naša stranka prešla iz detinske v možko dobo. Od nas se zahteva dela in zato mora biti naše nadaljne v prvi vrsti praktično delo. Zato je naša dolžnost, da mesto, da bi se sterilizirali v mističnem pričakovanju socialističnih nebes, da napremo vse naše sile, da zagotovimo tudi slovenskemu proletarijatu vedno koristnejših pozicij da povečamo težo njegove politične moči, katera mora odgovarjati njegovi številni moči in njegovim gospodarskim in političnim interesom.

Dosedaj smo se shajali na naše strankine zборе od katerih smo odšli

vedno s polnimi rokami predlogov, sklepov in resolucij, ki so pa po večini ostale mrtve črke. S tem nočemo seveda reči, da nismo nič naredili. Naredili smo pač veliko, a bilo je še vedno premalo in delo ni bilo popolno. Delali smo vsak zase, kakor da bi ne bilo pri nas nič skupnega. Hvalili smo svojim svoje vspehe na katere smo bili tako ljubosumni, da smo vzroke svojih vspehov hranili vedno zase. Zatajili smo vedno svoje nevspehe sebi in drugim in tako nismo prepričali novih nevspehov, novega nepotrebnega tratenja časa in energij. In tako, sicer plemenito, toda nesložno delo, se vrši še nadalje, vrši se tako sicer deloma opravičeno vsled posebnih krajnih potreb, tradicij in značajev ljudstva, ki stremi sicer za enotnim ciljem, toda nima gotove bodočnosti ne gotovih vspehov, ker nima enotne akcije in enotne direktive. Med tem pa žive naši reprezentativni in osrednji organi nekako figurativno življenje in ne morejo izvršiti dela v svrhu katerega so bili ustanovljeni. Prav zaradi tega se našo stranko upošteva veliko manj, nego je upoštevanja vredna in njen glas ne velja toliko kolikor bi moral veljati. Stranka, strokovne, gospodarske in kulturne organizacije, bi morale biti danes eno samo telo; tvoriti bi morale skupni program, ki bi reasumiral vse moči, aspiracije in pridobitve delavstva, katere bi združil, harmoniziral in razdelil na posebne dele ter oživotvoril v njih plamen skupne volje, enotnega dela ter napravil *tabula rasa* iz sedanjega anarhističnega položaja, ki na škodo skupnosti vlada pri nas. Naravno je, da ima vsaka od omenjenih organizacij lastna vprašanja, katera mora rešiti vsled česar mora imeti tudi posebno politično taktiko. Treba jih je samo združiti duševno in na podlagi dose-danjih skušenj v veliko enoto moči, pod vplivom katere bi i posamezne skupine in celota ugodnejše reševale svoja in skupna vprašanja. Kajti vse

te posamezne skupine imajo tudi enake sovražnike, enake cilje in enake koristi, katere zastopati in braniti je dolžnost vseh. Zato pa mora biti stranka ognjišče, kjer se volja posameznih skupin zbira in unificira, biti mora plamen, ki bo dajal impuls in življenje vsemu skupnemu hrepenenju, skupnemu delu v dosego najvišjega našega cilja, v dosego socializma.

To doseči, bodi cilj vseh sodrugov, ki se bodo v nedeljo 31. t. m. zbrali na našem strankinem zboru v Ljubljani, katere pozdravljajo tudi primorski socialisti v svojem glasilu, ki je najlepši vspeh našega napornega dela zadnjih dveh let.

Gabrščeku in liberalizmu.

(Dalje in konec).

Enako nesramen ste s trditvijo: kako ste me postavili v Delavsko podporno društvo katero bi imeli prevzeti Vi. Na dan volitve, pol ure poprej ste pa poslali v službenca k meni, da ne morete prevzeti predsedstva ter naj za božjo voljo prevzamem kandidaturu, ker bi drugače nastale zmešnjave in bi se cela akcija pokvarila. Dasi mi je bilo skrajno neljubo, ker sem bil preobložen z delom, prevzeti še Delavsko podporno društvo namenjeno Vam, sem požrtvovalno prevzel predsedstvo, ter sem pošteno vršil svojo nalogo dve leti. Sedaj mi očitete, da mi ni ugajalo delo za delavstvo, in se hvalite, da ste me vi postavili na čelo tega društva, ko ste se le na zavraten način iznebili Vam neljubega posla!

Znova mi očitete in lažete, da sem vrgel puško v koruzo leta 1902, ker nisem bil izvoljen za deželnega odbornika. — V svoji „Soči“ ste priznali, da sem odložil vodstvo leta 1901, ker ste Vi onemogočili sprejem ponudbe tržaškega namestnika, po kateri bi slovenski del goriške dežele in napredna stranka dosegla to, kar se je sploh dalo doseči, t. j. polno narodno enakopravnost v deželi in pričetek gospodarskega dela, t. j. amelioracije in investicije. Ker ste Vi to onemogočili, zato sem Vam takrat povedal, da ne vodim stranke naprej, v kateri Vi na tak način odločate in sem jaz voditelj le po imenu. In še takrat sem Vam poudarjal, da bom vodil težavno delo volitve še celo leto 1901, ker nočem kazati

Vkljub številnim vprašanjem nismo dobili nobenega odgovora, pri vsakem vprašanju pa je kazal obsedeni svoje zaničevanje s tem, da je pljuval kot stekel pes po naju. S tem javnim zaničevanjem naju je hotel hudič premagati, toda midva sva si bila preveč v svesti od boga podeljene božje moči, da se nisva pustila vstrašiti in sva nadaljevala svoje zagovore. Še le takrat, ko sva po navodilih »Rituala«, ovila dečku okoli vratu vijoličasto štolo v znamenje, da zaničujeva hudobnega duha, sva povzročila hudiču grozne bolečine, koje smo spoznali po njegovem stokanju in zvijanju. O. Avrelijan je ponavljal zagovore in tu so se ponavljale iste prikazni. Četudi nisva do tedaj dosegla ničesar, vendar se je močno dvignilo najino zaupanje, tako da sva trdno verjela, da se nam posreči izgnati hudega duha.

Popoldne ob 2 urah je začel zagovarjati o. Avrelijan v prisotnosti o. Remigija in ostalih gostov. Po daljšem zagovoru in grožnji, da prinesemo Najsvetejše in prisilimo hudiča, da se ukloni pred Gospodom, je začel hudič besno kričati: »Ta deček je obseden«. To je bil neovrgljiv dokaz prisotnosti Kristusa v sveti hostiji, in tudi za to, kako da se ga hudič boji. Na daljne zagovore in vprašanja, ali je le eden hudič obsedel dečka, dobili smo odgovor: »Deset jih je«.

Na to smo jih pozvali v imenu božjem,

ljudem razpora med nama. Vi ste trdili takrat, da proderemo z vsemi 10 kandidati, jaz da propadem. V prvem slučaju se Vam podvržem v drugem odstopim in prepustim Vam vodstvo. Meseca junija 1902 po končanih deželnozborskih volitvah, ko se je pokazalo, da je Vaš optimizem, kakor po navadi, ostal na cedilu, sem Vam dejanski v seji izvrševalnega odbora odstopil vodstvo politične stranke. Še takrat pa sem bil tudi kulanten, da sem obdržal po imenu predsedstvo izvrševalnega odbora, le zato da se ni razglasil najin razpor. Veste, da sem od leta 1902 stal popolnoma ob strani, kolikor se tiče strankarskega dela, sem pa intenzivno delal v deželnem zboru, kakor dokazuje posebno deželnozborsko zasedanje zapisnik leta 1904.

Veste tudi, da so leta 1905 prišli v mojo pisarno trgovci v deputaciji, in sicer se je sestavljala deputacija tako, da je bil eden priznan klerikalec, eden liberallec in eden izven strank. Prišli so v mojo pisarno in so izjavili: »Pod Gabrščekovim režimom je nemogoče naprej. Za organizacijo trgovcev in obrtnikov se ne stori ničesar, pač pa se izkorišča narodne zavode, zaradi tega Vas prosimo, da organizacijo prevzamete«. Moj odgovor je bil, da jaz za svojo osebo ne prevzamem nikake inicijative, pač pa da prevzamem reorganizacijo trgovsko-obrtnega društva, pod pogojem, da se trgovci in obrtniki postavijo na neodvisno stališče ter izvolijo take osebe, do katerih imam zaupanje. Pogajali smo se dalje časa. Konečno so mi izjavili, da se boje terorizma „Soče“ in „Gorice“. Reklo se mi je, da brez drugega padeta oba lista po njih ter jih gospodarski oškodujeta. Ker je položaj trgovcev in obrtnikov že itak prekaren, se jim ne kaže spuščati v boj, zaradi tega so moji zaupniki odklonili mandat v odbor in zato sem se jaz odtegnil Trgovsko-obrtnemu društvu.

Res je, da sem bil leta 1899 in približno do leta 1904 revež kakor cerkvena miš, ker itak veste, da ima premoženje moja žena. Ponosen pa sem na to, da sem golih rok in z svojo energijo prišel od vaškega učitelja do lepe sodne karijere. To sem zapustil vsled Vašega prigovarjanja, da ustanovim Trgovsko-obrtno zadrugo. Ravno vsled Vaših srčnih besed: »Brez Tebe nismo imeli Trgovsko-obrtno zadruge in je tudi ne bomo imeli. Ne moremo pričakovati žrtve, da pustiš sodno karijero, ali če jo storiš, potem vemo, da pridemo do toliko zaželje organizacije trgovcev in obrtnikov«, sem se udal. Da Vi sedaj meni očitete odvetništvo je tako sramotno in nizko očitavanje, kakor ste ga sposoben le Vi. V svoji

da bi zapustili dečka, a dobili smo odgovor: »Jaz ne delam nič«.

Pri vseh ostalih zagovorih je ostal hudobni duh miren, samo včasih je strašno zaničljivo pljunil po meni. Kakšne bolečine je moral prestajati hudič, ko sem mu zagrozil z Najsvetejšim, ne more popisovati nobeno pero, to hlipanje in stokanje je presunilo človeka do srca.

Zvečer ob 5. uri pa je začel o. Avrelijan vnovič zagovarjati. Deček je dajal zopet taka znamenja kakor pri blagoslavljanju s križcem in pri molitvi litanij vseh svetnikov. Na vprašanja ni odgovarjal in je dajal na znanje svoje zaničevanje s pljuvanjem.

Po četrtem zagovoru smo dosegli vsaj to, da je hudič priznal, da je obsedel dečka.

Drugega dne (14. julija) se je moral o. Renigij odpeljati po opravilih v Wolperstadt. O. Angelik, gvardijan, o. Jožef in o. Leonis so bili na misijonih, ostal je edini o. Avrelijan, ki mu je pripadla težavna naloga. V negotovosti tega, kar je imelo priti, ni nehal upati v vsemogočnega boga, najsvetejšo devico Marijo, vse svetnike in svetnice. Tudi misel, da se ni lotil dela iz lastne volje, marveč pooblaščen od dveh škofov, mu je dajala nado v ugodno rešitev. In v resnici je ljubi bog ta dan pomagal! Po sveti maši ob 7. uri sem začel s zagovori. Cerkev sem pustil odprto in velika množica ljudij se je notri nabirala,

Izganjanje hudiča.

II.

Dne 5. julija nam je poslal častiti gosp. vikar z Dürwangen dopis, s kojim nas je naprosil, da bi mi na željo mlinarjevo sami izvršili težavno nalogo izganjanja hudiča. Mi smo bili s tem zadovoljni, toda bila je še jedna težkoča pri stvari.

Dürwangen spada k avgeburški škofiji, Wemding pa k eichstättski. Ako smo hoteli izvesti zaklinjanje v Wemdingu, bilo je potreba, da bi škof eichstättski Leopold dal svoje dovoljenje za to. To dovoljenje smo dobili dne 10. julija.

In tako smo oboroženi s pooblastili dveh škofov povabili stariše z dečkom na 13. jul. v samostan, da izvedemo svoj zagovor.

B.) Slavnostno izganjanje.

S težkim srcem toda polni zaupanja v božjo pomoč sva midva o. Renigij in o. Avrelijan dne 13. julija ob 7h zjutraj začela s slavnostnim zaklinjanjem.

Poprej pa smo pustili zapreti cerkev, po eni strani zato, da ne bi dajali priložnosti radovednežem, da bi se udeležili pri tem važnem aktu, po drugi strani, da bi ne bili pred množico osramočeni od hudega duha, ki na lažnjiv način razglasa različne tajnosti. Kot priče so ostali navzoči stariši dečkovi in nekoliko mož z Dürwangen, neki kupec Bechar z Wemdinga, naš cer-

kvenik in vratar. Že dolgo predno je začelo zaklinjanje, oklofutal je deček na grozen način svoje stariše. Ko smo ga hoteli odpeljati pred oltar, odigrali so se v resnici strašni prizori. Ko smo začeli vršiti našo nalogo, spustil je obsedeni grozen krik. To ni bil človeški glas, ampak je bil prejda glas divje zveri in tako močan, da se je slišal nekoliko sto metrov daleč od cerkve in ti, ki so ga slišali, so se vsi grozno prestrašili. Pri takih okoliščinah si lahko mislite kakšen pogum sva morala imeti midva duhovnika.

Prišle so pa še hujše reči. Ko je hotel spraviti oče sina pred oltar, spoznal je, da je šibkejši od njega. Deček je vrgel očeta s tako močjo na zemljo, da nas je obhajala zona. Komaj po daljšem času in s pomočjo očeta, imenovanih mož in našega cerkovnika Makarija smo komaj komaj spravili dečka pred oltar. Radi večje varnosti smo zvezali dečka na nogah in rokah z jermeni toda on se je pregibal ravno tako prosto, kakor da ne bi bil niti zvezan.

Po teh pripravah smo začeli z božjo pomočjo s težavnim poslom. Svoje zagovore smo molili na podlagi velikega eichstättskega »Rituala«. Pri blagoslovu s križem je dajal deček strašen krik od sebe in je neprenehoma pljuval na križ in na naju oba duhovnika. Krik in pljuvanje je trajalo nepretrgoma do litanij vseh svetnikov. Nato smo začeli zaklinjati v latinskem jeziku.

najiskrenejši nesramnosti mi grozite: Bog da, Bog vzame. t. j. po Vašem: Gabršček da in Gabršček vzame. Kar se tiče grožnje same, vzbujate mi le posmeh. Ali Vaša stranka naj si le ogleda to grožnjo, da uvidi, da ste danes Vi pravi strahovalci stranke, da si Vi danes domišljate, da Vi dajete in jemljete. Žal, da te besede Bog-Gabršček dá in Bog-Gabršček vzame niso izgovorjene brez zavesti. To zavest imate in to je najbolj žalostno za Vas in Vašo stranko. Jaz bi to zavest imenoval brezumnost veličja.

S tem je tudi polemika zame končana. Pišite, kar hočete! Ako se kje vidi, se vidiva pred porotniki, če se mi ne bo gabilo! Jaz pa se oklenem s še večjo vneto delavske socijalnodemokratske organizacije ter ljubezen do tega koščka lista, kakor je „Delavski List“, bode tudi mene odslej varovala, da ne bom izgubljal časa s polemiko s tako nizkimi politikali kakor ste Vi.

Dr. H. Tuma.

Domače stvari.

Društvo „Ljudski oder“ v Trstu.

V nedeljo dne 7. srečana 1909 ob 10 uri zjutraj v veliki dvorani »Delavskega doma« ulica Boschetto števil. 5. II. nadstr. se bo vršil

V. redni občni zbor

DNEVNI RED:

1. Prečitane zapisnika zadnjega občnega zbora;
2. Poročila odbora: a) predsednika; b) tajnika, c) blagajnika, d) pregledovalcev računov;
3. Predavanja;
4. Knjižnica in čitalnica;
5. Podružnice in prečitane in odobritev novih podružničnih pravil;
6. Odseki in prečitane tozadevnih opravilnikov;
7. Premena članarine;
8. Slučajnosti.

Pristop k občnemu zboru imajo člani in vsi prijatelji delavske izobrazbe, katere vabimo, da se udeležijo v velikem številu.

Podružnice pošljejo za vsakih 10 članov po enega zastopnika.

Odbor.

Javen shod v Sv. Križu. Kakor je bilo sklenjeno in naznanjeno, se je vršil v nedeljo dne 24. t. m. shod v Sv. Križu na katerega je bil povabljen tudi dr. Tuma iz Gorice. Prostorna dvorana v gostilni Maganja, je bila polna delavcev in kmetov iz Sv. Križa, Kontovelja, Nabrežine in drugih vasic. Shod je otvoril sodr. I. Regent, ki je bil tudi izvoljen za predsednika. Poročal je dr. H. Tuma o delavsko kmetijskih gospodarskih zadrugah. Na shod je prišlo tudi nekaj tržaških mestnih narodnih razgrajčev. Iz mesta so prišli menda peš in so na Proseku zbrali skupaj še nekoliko »tovarišev«. Toda, ko so dospeli na shod je bilo dvorana že polna in le malo jih je našlo še v njej prostora. Ti so skušali takoj motiti sodr. Tuma. Toda kmalu so

da bi bila pričujoča temu znamenitemu dogodku.

Pri blagoslovljanju s križem in molitvi litanij vseh svetnikov se je hudič zviljal v bolečinah, stokal in pljuval. Na to je sledil zagovor, in jaz sem položil dečku križ na glavo in na prsa malo škataljico z ostanki svetnikov. — Ni mogoče popisati, kake bolečine je hudič pri tem prestajal. V tem položaju sem zagovorjal hudiča skoraj celo uro. Nato sem pozval vernike, da bi molili z menoj, ko so me že začeli napadati dvomi o vspehu.

Konečno, ko sem mu nekolikokrat pogrozil z Najsvetejšim, je s strašnim izpremenjenim obrazom in zvičajoč se v bolestinah na moja vprašanja, ali zapusti dečka, odgovoril: »Ne«. Jaz sem ga zopet rotil in ukazal, da mora v imenu po božji milosti podeljene mi moči zapustiti obsedanca dečka, nakar sem dobil odgovor: »Jaz ne delam nič«. Na to sem ga začel rotiti, da mu nič ne pomaga, da mora dečka na vsak način zapustiti. Nato je besno zakričal: »Jaz ne morem«. »Zakaj ne moreš?« sem ga vprašal. »Zato, ker je „ona“ še vedno začarana«, je odgovoril hudobni duh. »No, kdo je „ona“, ali je to kaka ženska?« nakar mi je odgovoril z: »Da«.

(Dalje prih.)

spoznali, da na shodu ni moke za njihov kruh. Polagoma so odšli iz dvorane in so skupaj z ostalimi skušali napraviti brup v bližnji gostilniški sobi. Začeli so svirati na glasovir in plesati: Ampak zopet so morali nehati, ker so jim sodrugi dali vedeti, da niso v Narodnem domu v Trstu. Pametno je naredil tudi gostilničar Maganja, da ni hotel razgrajčem dati vina. Tudi oni, ki so spočetka bili v dvorani, so dobili od dr. Tume zasluženo lekcijo, ki jo ne bodo kmalu pozabili. Tako se je narodnjakom ponesrečil »pošten« načrt. Zvečer pa, ko so odhajali so jim naši sodrugi zažvižgali odhodnico. Omeniti moramo, da med poštenjakoviči je bilo le par delavcev, dočim so tvorili večino propadli študentki in sinovi nekaterih bogatejših narodnih mož. Samo ob sebi je umevno, da je to pestro četico vodil dr. Jaklič.

K poročilu sodr. dr. Tume je govoril še sodr. Regent. Ker se ni nihče oglašil k besedi je poslednji s primernimi besedami zaključil ta lepo vspeli shod. Po shodu se je vršila zaupna seja, na kateri se je sklenilo, da se že tekom tega tedna prične delati v svrhu ustanovitve kmečko delavske zadruga za tržaško okolico. In mi smo prepričani, da bo tržaška zadruga vspevala v korist okoličanskega delavca in kmeta.

Centralno skladišče bodo otvorile v kratkem tržaške delavske zadruga, v ul. Coroneo št. 13. Glavno vodstvo zadrug bo še vedno ostalo v Delavskem domu, kjer se bo shajalo vodstvo in nadzorovalni svet. Tudi večino uradovanje ostane v Delavskem Domu. Zadrugi urad pa in trgovsko vodstvo se preseli v prostore osrednjega skladišča v ulico Coroneo. V tej priložnosti je vodstvo razposlalo članom posebno okrožnico, v kateri so člani vabljeni, da se podpišejo za drug delež od 10 kron, ki ga bodo lahko izplačali v tedenskih obrokih po 20 vin. V to svrhu je natisnilo vodstvo vlagalne izkaznice in znamke po 20 vin. ki jih bodo člani dobili lahko tudi v skladiščih.

Izvedeli smo, da je vest o otvoritvi novega velikega osrednjega skladišča zelo razveselila člane in prepričani smo, da se bodo člani odzvali vsi pozivu vodstva, da bo vsak podpisal nov delež in tako podpirali vodstvo, ki si je najelo to sicer prijetno pa tudi težavno delo. Le naprej in na delo za razvoj naših zadrug!

Shod tržaških črkostavcev. Kar so tržaški liberalni, klerikalni, anarhistični in nekateri slovenski narodni črkostavci že večkrat poskusili, to se jim je sedaj posrečilo. Pred kratkim so izdali okrožnico, v kateri so zahtevali, da odbor društva skliče posvetovanje, na katerem se bo razpravljala edina točka: »Preselitev društva iz Delavskega doma«. To okrožnico je podpisalo 98 njihovih somišljenikov, na podlagi katere je odbor tiskarskega društva sklical posvetovanje v dvorani Mally, katero se je vršilo v nedeljo dne 24. t. m.

Na tem zborovanju se je unela živahna debata, katere se je udeležilo več govornikov. Ali zastoj je bilo vsako dokazovanje naših sodrugov, da vzroki, radi katerih se zahteva, da se društvo preseli iz Delavskega doma v kakšno privatno stanovanje, niso opravičeni. Oni niso hoteli raz-

soditi jeli prav ali ni. Prišli so z edino željo v srcih, da se društvo mora preseliti. Radi tega je bilo vsako dokazovanje zaman. Dokazovali so, da tiskarsko društvo, kakor strokovna organizacija, mora biti nepolitično. To je bil edini vzrok, ki so ga dobili s katerim so utemeljevali svoj predlog.

Po daljši razpravi se je prešlo na glasovanje. Izid istega je bil sledeči: za predlog jih je glasovalo 101, proti istemu pa 65. Za predlog so glasovali vsi navzoči italijanski liberalci, klerikalci, anarhisti in nekateri slovenski narodnjaki.

Ta sklep so vse organizacije združene v Delavskem domu vzele na znanje. Ravno tiskarsko društvo, katero je dosedaj dajalo izgled in kazalo pot, po kateri morajo hoditi vse strokovne organizacije, se je sedaj izneverilo svoji nalogi. Sklep je napravljen, toda predno se bo istega izvršilo upamo, da bodo tržaški tiskarji uvideli svojo pogrško in ukrenili potrebno, da jo popravijo.

Čudno je le, da so se z ital. nacionalci združili nekateri slovenski narodnjaki. Pač zato, ker bi se slov. narodnjakarji združili radi tudi s hudičem samo, da bi na kak način škodovali socialistični stranki. »Edinost« se zato zelo veseli. Pa ne vemo zakaj. Saj narodnjaki nimajo od tega nobenega dobička.

Dr. Tresič-Pavičić hrvatski držav. poslanec je bil naprošen od urednika »Kroaticheske Correspondence« da mu pove kaj misli o vladni predlogi, glede sedeža italijanske pravne fakultete. »Zgodilo se je — je rekel — to kar sem pričakoval. Vlada je določila Dunaj kot sedež italijanske pravne fakultete. To je bilo treba tudi pričakovati in prav zaradi tega sem se zelo trudil pri jugoslovanskih poslancih, da se ne bi vmešavali v to zadevo. Niso me hoteli poslušati in tako so dali vladni sredstvo, da se lahko opraviči pred Italijani, katerim lahko reče, da sobili jugoslovani tisti, ki so se protivili ustanovitvi italijanske pravne fakultete v Trstu.

To konstatiramo z veseljem, ker je enako mnenje izrazil tudi naš sodr. I. R. v svojem članku o slovenskem in italijanskem vseučilišču. Iz tega pa je tudi razvidno, da nismo osamljeni v trditvi, da sučejo jugoslovanski poslanci proti ital. vseučilišču v Trstu meč, ki se zna jutri obrniti proti nam Slovincem.

Narodna doslednost tržaških narodnjakarjev je res zanimiva stvar. Ako en ital. delodajalec odpove službo slov. delavcu, vpijejo da je joj. Seveda ni prijetno, da se delodajalec maščujejo nad delavci iz političnih ozirov. Ampak ravno slov. narodnjaki nimajo nobene pravice vpiti proti takim ital. delodajalcem, ker so sami še hujši. Vemo za slučaj, ko so slov. narodnjakarji dali delo ital. mestu slovenskim obrtnikom. Nekemu slovenskemu obrtniku, ki je vprašal narodnjakarje zakaj so dali delo raje italijanu mestu slovincu, se mu je odgovorilo, da njih ne briga narodnost čisto nič. »Mi damo delo onemu, ki je cenejši, naj bo pa nemec, lah ali pa turk. In to se je godilo v Narodnem domu, v hiši slovenske posojilnice. V Narodnem domu se je poslalo pri nekem delu proč vse slovenske in najelo italijanske delavce med

In že s tem, da postavim jaz moža na oder, ki pripravlja iz moke cmoke, že to samo bo vredno smeha; pomisli samo nerodnost pri možkem, če hoče cmoke narediti!»

»Potemtakem je za Te posel res lahek. A pa imate umetnika v vašem mestu, ki bo znal iz cموkov napraviti tudi pravi umetniški užitek!« sem rahlo prekinil prijatelja.

»No to se zgodi pri drugih igrar ž, da mora igravec s svojim talentom ustvariti zanimanje občinstva za svojo vlogo, a pri meni tega ne bo potreba. Poslušaj! Mož naredi cmoke pred občinstvom, jih da kuhati, toda joj njemu! Cmok se mu prismo-dijo. Tu se pa začne renčanje, ropot in sveta jeza žene. Vsled prevlekega krika prihiti v hišo osem bližnjih možakov iz vasi in ti se začnejo režati ubogemu možu, kateri se imenuje Martin Krpan. A kdo bi si mislil, kdo bi pričakoval! Martin Krpan meni nič, tebi nič, pograbi vseh devet cموkov, vrže prvega ženi ravno v grlo, ki se je najbolj drla, potem vzame drugi cмок, ga vrže najbolj oddaljenemu sosedu v usta in mu tako zamaši smeh. Tako naredi z vsemi devetimi cmoki. Pomisli! Devet možakarjev s cmoki v grlih, a Martin Krpan se jim smeji. In nadalje kontrast! Vsa dvorana prej polna smeha, a sedaj naenkrat skoraj grobna tišina. In če pomisliš, da je to popolnoma konsen-

katerimi je bilo tudi nekaj tistih revnih kalobrežev, ki jih narodnjakarji vsak dan zasramujejo. Tudi za šolo Sv. Cirila in Metoda so delali najhujši lahi in bili so celo bolj plačani nego slovenski delavci. Delavci so prosili da bi delali sami slovinci, toda niso dobili odgovora. V Narodnem domu so narodnjaki poslali proč slovenskega obrtnika in dali delo Italijanu. Takrat je 10 slov. delavcev ostalo brez dela. Nekateri od teh so morali vsled revščine iz Trsta, drugi pa so morali gledati kako se v Narodnem domu mastijo Italijani. Zakaj pa takrat ni N. D. O. delala protestnih shodov? Mari ni takrat bolelo narodnjake, da je 10 slov. delavcev ostalo brez dela!?

K temu se povrnemo prihodnjic!

Narodna požrtvovalnost. Prijeli smo. Dolgo časa je že, odkar je bilo pevsko društvo »Kolo« umrlo in ni bilo osebe, da bi ga bila zopet oživela. Sedaj pa se bližajo volitve. Brez društva »Kolo« pa narodnjakarji bi težko zmagali. Zato se sedaj vsi belijo glave, kako bi spravili »Kolo« zopet na noge. »Dajmo jim vse brezplačno« — seve začasno, do končanil volitev — so si rekli narodnjakarji. Ko bodo pa volitve končane bodo pa rekli »kolašem« »Ali plačajte, ali Vam pa zarubimo«. Vprašanje je samo, ako bodo »kolaši« res sprejeli sedanjo ponižujočo in sebično »požrtvovalnost« narodnjakarjev.

Ni prijetno »Edinosti« da smo povedali da ste hčerki Rybařa članici nemškega Turnvereina v Trstu. Našo notico popravimo tako le. Res je da ima dr. Rybař samo eno hčerko. Res je pa tudi, da je ista zahajala z neko drugo njej enako punico vsak teden v telovadno društvo Turnverein. Spočetka je misli dotičnik, ki nam je povedal, da ste obe Rybařevi hčerki, sedaj smo pa izvedeli, da je samo ena Rybařeva, druga je pa od sorodnikov. Jeli pa bila Rybařeva hčerka članica ali ne, nam je vseeno; res je, da je zahajala v društvo Turnverein. In tega »Edinost« ne bo pobila. Nam je sicer vseeno kam pošilja dr. Rybař svojo hčerko. Toda to konstatiramo samo radi tega, ker se narodnjakarji ježe na naše sodruga, ki pošiljajo sinove v ital. šole, pa vedo, da ni zadostno število slovenskih šol. Naj postanejo enkrat narodnjaki pametni, pa ne bomo takih reči prinašali na dan.

»Edinosti« ni bil po volji naš kriški shod. Čisto nedolžno je govoril dr. Tuma, pravi »Ed.« Najbrž jih jezi, da se je dr. Tuma zmenil za narodnjakarje ravno toliko kolikor za lanski sneg. Ampak to je najlepši dokaz, da mi ne prirejamo »obrekovanj« ampak shodov, na katerih se ljudstvo podučuje v stvarih, ki so mu še neznanne. Narodnjaki so pač premalenkostni, da bi se na naših shodih razpravljalo o njih.

Ni vredno!

Narodna četica, ki je prišla peš iz Trsta v Sv. Križ, da bi na našem shodu razgrajala, je bila zelo jezna, ker se ji je »pošten« namen ponesrečil. Zato so se pa v Križu »pošteno« opili in se potem, ko so se vračali v Trst, v železniškem vozu prepirali z nekim revnim furlanom, ki so ga silili da mora govoriti slovensko. Jeli tudi to narodno?

kventno na vse strani, kaj hočeš več efekta!»

»Izvrstno! Toda iz vsega tega se da narediti le dve sceni in to je vendar premalo!»

»Ah to je najmanjša zapreka! Misli si! V mestu zasledujejo deset anarhistov! Ti anarhisti slučajno pridejo med prepriom Martina Krpana s svojo ženo v vas in stopijo v hišo. Seveda mož in žena zbežita od strahu iz hiše. In anarhisti se med tem posvetujejo! Narede na odru načrt magari za dve leti naprej! Ko so naredili načrt, grede anarhisti iz hiše, mož in žena prideta spet notri in komedija s cmoki se nadaljuje. In tako se dejanje raztegne. Malo neverjetno je sicer — a nemogoče ni«.

»Toda moko, ki jo Martin Krpan porabi na odru. Ti morajo seveda plačati!»

»Dal bom moke za devet cموkov in ljudje mi bodo plačali za vsak cмок, pomisli pedeset kronc!»

»Pa misliš, da bodo ljudje res tako navdušeni!»

»Bratec kako si naiven! Ne veš, da je bil v Ljubljani 20. september. Svoji svojim! To velja! Se Ti svita!»

Prijatelj je končal in jaz sem hitel domov, da napišem še tisto noč burko po vzorcu: »Moč uniforme«.

Moč cموkov.

(Načrt domače izvorne burke). — Napisal A. L.

»Gotovo Ti je znano, dragi prijatelj, da je v Shakespearjevi drami »Othello« vzrok vse tragike na koncu majhen robec!»

»Vem! Prosim Te nadaljaj!« sem nestrojno odgovoril prijatelju, o katerem sem vedel, da izbija rad le burke, a sedaj kar naenkrat napelje govor na tako žalostno tragedijo, kakor je »Othello«.

»Vidiš, v tej tragediji je torej robec, izgubljeni robec ono, kar obudi v nas pozneje toliko žalosti in srda. Skoraj nekaj podobnega mi je danes opoludne šnilo v glavo, ko sem nejevoljen jedel prežgane cموke. Sklenil sem, da naredim burko; saj veš jaz nisem za tragedije, kakor je bil Shakespeare. Torej naredil bom burko, v kateri bodo cmoki ono gorišče, ona žarna točka, ki bo metala žarke na občinstvo, žarke, ki bodo zbužali v gledalcih — dovoli da se tako izrazim električen smeh. Gotovo si radoveden, kako naj dosežem s cmoki efekt. Glej! kako si to jaz mislim! Ženska, zbadljiva kot osa in sitna kot muha, vzame svojemu možu hlače, to se pravi: ona postane pravzaprav mož, a mož postane baba. Mož mora torej opravljati vsa ženska dela; prati, pomivati, prah brisati, prešiče debeliti in seveda tudi kuhati.

Pri zborovanju avstrijskih bolniških blagajn, ki se je vršilo na Dunaju 7.—9. t. m. je bilo zastopanih 1.518.333 članov, ki so pristaši različnih političnih strank. Večino so tvorili soc. demokratje, ki so s stvarnimi referati kritizirali vladno predlogo o socialnem zavarovanju. Resolucije soc. dem. delegatov so bile sprejete soglasno. Sklenilo se je v glavnem zahtevati od vlade:

- 1) zavarovanje samostojnih se naj oddeli od zavarovanja delavcev;
- 2) vdovam in sirotam po delavcih se naj dovoli namesto odpravnine stalna renta;
- 3) dohodki zavarovancev se naj zvišajo tako, da bodo z njimi isti izhajali;
- 4) odstrani naj se vsako omejevanje zavarovalne dolžnosti glede na starost ali dohodke zavarovancev;
- 5) uživanje zavarovalnin naj se zagotovi tudi takim zavarovancem, ki postanejo invalidni oz. prekoračijo 65. leto že v prihodni dobi t. j. pred pravo močnostjo zavarovalnega zakona. Ta doba naj se skrajša od 3 na 1 leto.

Končno je shod sklenil stavljenе resolucije, s kojimi je zahteval, da se morajo izločiti iz vladne osnove vsa določila, ki omejujejo samoupravo zavarovancev.

Lekeija dr. Tume Gabrščeku je imela že čudovit uspeh. Strmite in čitajte „Sočo“ od 26. t. m. Andrej Slovanc priznava vso lepoto našemu socializmu. In vse to je že priznaval l. 1904! In sedaj?

A. Gabršček praša v „Soči“ od 26. t. m. vso slovensko javnost, ali so še kje na svetu tako škandalozne razmere, da se vlačijo po časopisih in ostudnih polemikah čisto zasebne reči? Odgovorimo mi, da nikjer drugje nego v Gorici kjer je pričel A. Gabršček s svojo „Sočo“ zistematično skruniti zasebno življenje političnih nasprotnikov, ovajati intimne dogodke raznih stanov in oseb, kateremu ni sveta nobena reč, ako ne gre za njegove koristi, kateremu ni preostudna nobena laž, da bi je ne uporabil proti političnemu nasprotniku. Res, take reči se ne dogajajo kjer ni Gabrščeka.

Ljubljanska podružnica „Strokovne zveze tobačnih delavcev in delavk avstrijskih“ priredi na predvečer strankinega zbora, t. j. v soboto dne 30. januarja ob 8. uri zvečer v ljubljanskem „Narodnem Domu“ veselico, na katero imajo zunanji delegatje, ki se izkažejo z legitimacijo, prost vstop.

Naši zapiski bodo začeli s 15. febr. zopet izhajati.

GLEDALIŠČE

V nedeljo se je predstavljala v drugič veseloigra „Odgojitelj Lanovec“. Igralo se je kakor zadnjič. Nekateri igralci so rešili svoje vloge bolje, nekateri pa celo slabše kakor prvi krat. Gledališče je bilo na pol prazno.

***

V nedeljo, dne 31. t. m. se uprizori prvi v slovenskem jeziku delavska drama, ki jo je spisal Fr. Ad. Šubert, bivši ravnatelj praškega „Narodnega divadla“ in katera je bila poslovenjena nalašč za tržaški oder: „Drama štirih revnih sten“. Začetek ob 7. uri zvečer.

Čitalnica pri sv. Jakobu priredi v nedeljo 31. t. m. ob 4. uri popoldne v dvorani narodnega doma pri sv. Ivanu opereto v treh dejanjih „Čevljar baron“ poslovenil Fr. Alešovec.

Vstopnina 60 vin. za osebo.

DOPISI.

GORIŠKO.

Gorica. Krajna organizacija v Gorici je imela tedensko predavanje v soboto 23. t. m. Predaval je sodrug dr. Ferfolja o predsodkih. Predavanje je bilo velezanimivo ter dobro obiskano. Zvečer je sledil sestanek sodrugov akademikov in razgovor o taktiki.

V nedeljo ob 10. dopoldne se je izvolilo 4 odposlance za VII. strankin zbor v Ljubljani, in sicer 2 za deželno organizacijo in 2 za krajno organizacijo. Po zaupnem shodu je sledilo predavanje sodruga dr. Ferfolje o razmerju med inteligenco in proletarijatom.

V soboto bo navadno predavanje ob 6. zvečer. Predaval bo sodrug dr. Tuma o verstvu s stališča dualizma in monizma.

Deželna organizacija naznanja, da se zberejo vsi odposlanci goriške okolice na strankin zbor v soboto 30. t. m. ob 10. zvečer v restavraciji državnega kolodvora, odkoder skupno odrinejo s poštnim vlakom po noči ob 1 ter pridejo v Ljubljano ob 6.56. zjutraj.

Štandrez. Četrtek 28. t. m. ob 8ih zaupni sestanek radi organizacije.

Bilje. O rižotu je govorila mačeha „Soča“ katerega so požrli nekdanji člani krajne organizacije v Biljah z denarjem, ki ga je v to organizacijo spravilo delavstvo. Priznati moramo, da je to pač res. Povedati pa je treba, da so tisti rižot žrle osebe, ki nimajo s sedanjo našo organizacijo nič skupnega ker so vsi taki nekdanji socialisti postali kar čez noč narodni delavci. Nekateri od tistih, ki so delavskim denarjem žrli rižot in praznili dopije, so celo v odboru N. D. O. v Biljah. Ako bi bile osebe, ki so bile nekdanj v odboru naše organizacije poštene in resnično socialističnega prepričanja, potem ne bi si bili privoščili rižota s trdo zasluženim denarjem biljskega delavstva in ne bi bili postali Mandičevi. Soča bi bila naredila tedaj veliko bolje, da bi bila o tem rižotu molčala. Kar se tiče N. D. O. pa moramo povedati da propada tako, da je sam predsednik zaostal s plačevanjem prispevkov. V tej organizaciji je še par razgrajčev in par takih, ki se od Mandičev puste za nos voditi. In ni res, da vživa N. D. O. simpatije tuk. vaščanov, ampak je res, da so vsi jako jezni na to N. D. O. ki ni naredila nič drugega, nego da je zbudila v nekaterih sedanjih razgrajčjih najnižje njihove instinkte. Tudi pevski zbor je šel fuč. Dolgo se že pripravljajo narodni pevci, pa zamanj kar je bilo boljših so vsi pristopili k socialistični organizaciji. Tako gre pri Mandičevih vse rakovo pot. Poka, poka, in kmalu se bo vse zrušilo. Dolžnost naše organizacije pa je, da res se poprimo organizatoričnega dela na kulturnem, političnem in gospodarskem polju. Zato je pa dolžnost vsakega delavca, da pristopi naši delavski socialistični organizaciji in pripomore bodisi gmotno ali moralno sedanjemu našemu odboru, da svoj načrt tudi popolno izvrši, da bomo čim prej videli zboljššan socialni in gospodarski položaj našega delavstva. Sicer se pa o N. D. O. ob priliki še zmenimo.

Sovodnje. Sodrugi in somišljeniki in vsi, ki se zanimajo za socialna vprašanja glede katerih bi radi bili na jasnem, so vabljeni. da se udeležijo prostih razgovorov, ki se vrše vsako nedeljo ob 10—12 ure dopoldne v prostorih krajne organizacije jugoslov. soc. dem. stranke.

Naša krajna organizacija je imela v nedeljo 24. t. m. javen shod. Predaval je sodrug dr. Anton Dermota o predmetu: naše stranke in socializem.

Dol. Vrtojba. Naša krajna organizacija je priredila dne 10. t. m. zaupni shod. Poročal je sodrug Gorkič o delovanju organizacije v pretečenem letu. Tako smo izvedeli, da je sklicala naša organizacija 6 javnih shodov in 3 predavanja. Razven tega smo imeli nebroj zaupnih zborovanj in pogovorov, ki so, kakor vse druge prireditve služile v izobrazbo delavstva in malih kmetov, ki so se tudi teh zaupnih zborovanj udeleževali v velikem številu. Na tem zborovanju je bilo navzočih nad 50 članov. Na predlog sodr. Gorkiča so bili na to izvoljeni v novi odbor sodrugi: Ivan Gorkič, Karol Gorkič, Josip Ragon, Benedikt Podberšič, Rafko Kulot, Fran Podberšič in Ivan Arčon. Iz poročila blagajničarja smo izvedeli, da je imela naša organizacija 462'20 K dohodkov in 399'20 K stroškov. Nato se je sklenilo, da bo priredila organizacija vsak 14 dni javne shode na katerih bodo poročali domači govorniki kakor so naši K. Gorkič, J. Gorkič, I. Arčon, F. in Al. Gorkič in drugi.

Tako gremo pač naprej. Že dejstvo, da so se nekateri naši člani v kratki dobi, ko je začel pri nas se širiti socializem, in od obstanka naše organizacije, tako izobrazili, da lahko samostojno nastopajo, je lep dokaz izobraževalnega dela, ki ga je pri nas izvršila socialna demokracija. Po tem se je vršila občni zbor našega izobraževalnega društva, o katerem poročamo prihodnjič.

Dobravlje. Dolgo časa je, od kar sem se zadnjič oglašil, pa ne mislite zaradi tega, da spimo. Vse drugo. Posebno od kar smo ustanovili delavsko kmečko gospodarsko združeno, se kaže naše delo v najlepši luči in vspehi so vedno bolj vabljivi. Da delamo res za kmeta in delavca trpina imamo največji dokaz v tem, da pristopajo k našemu društvu oni, ki so bili dosedaj naši največji nasprotniki. Spoznali so, da se pri

nas malo govori in veliko dela. Naša politična organizacija se širi vedno bolj kljub temu, da je tu dosti strankarskega mame-luštva. Razširja se zelo „Delavski List“ a enako tudi „Rdeči Prapor“ in „Naprej!“

Poleg kmečko delavske zadruge, bomo ustanovili kmalu tudi združeno stavbinskih delavcev. Namen te zadruge bo, združiti vse stavbinske delavce — zidarje, kamnarje, mizarje in vse druge v stavbinsko stroko spadajoče delavce. To bo zopet korak naprej k združnemu in socialnemu napredku. — Upati je, da bo tudi ta zadruga vspevala v korist delavstva. Saj bo imela veliko dela. Kmečka delavska zadruga je imela v 3 mesecih obstanka nad 70.000 kron prometa. Pridobila si je veliko odjemalcev vina. Tudi je upeljala čisto statistiko o količini in kakovosti vina. Po potrebi naroča orodja in drugo za člane. Delavci! Kmetje! Podpirajte vašo združeno, ki vam gospodarsko pomaga. V kratkem bomo naznanili v katerih gostilnah se toči vino naše zadruge.

ISTRA.

Pulj. Občni zbor podružnice pekovskih delavcev se je vršil v nedeljo 24. t. m. ob 10. uri zjutraj. Najprej je poročal tajnik sodr. Gambara o delovanju odbora. Govoril je o zadnji stavki ter o disciplini, ki jo v tej stavki pokazali pekovski delavci. Nato je navedel vzroke, vsled katerih stavka ni končala s popolno zmago delavcev. Odbor je imel v pretečenem letu 38 sej, priredil je 8 društvenih in en javen shod. Poročilo sodr. Gambarare je sodr. Petejan prevlel v slovenskem. Iz blagajničnega poročila je razvidno, da je pri zadnji stavki poslala centrala 2000 kron; v krajevnem skladu je bilo naloženih 156'57 K; med sodrugi se je pa nabralo 65.22 Skupaj tedaj 2233.70 K. Od tega se je pri stavki uporabilo za podpore in drugo 2232'61 K. Ostalo je tedaj prebitka 1.09. Redni dohodki pa so:

Znamke I. razreda	K	4'20
„ II. „	„	1747'20
„ III. „	„	656'—
Pristopnine	„	391'50
Solidarni fond	„	24'—
Doklada centrale	„	202'33
Razni dohodki	„	86'50
Skupaj	K	2021'73
dohodki stavke	„	2232'61
Skupaj	K	4440'85

Stroški:

Bezposelna podpora	K	438'50
Bolniška	„	236'—
Potovalna	„	29'50
Stanarina	„	140'—
Tiskovine, pisma i. dr.	„	282'49
Poslano centrali	„	1080'87
% pridržan lokalni blagajni	„	88
Skupaj	K	2320'73
Stavbini stroški	„	2232'70
Skupaj	K	4553'43

Poročilo je bilo enoglasno sprejeto. Nato so bili izvoljeni v novi odbor sodr. Fran Furlan preds.; Miklavčič Ig., blagajnik; Nardin Gotard, tajnik. Pri točki slučajnosti, je govoril sodr. Petejan o politični organ., ter o velikem pomenu za slov. delavstvo. Po shodu se je nabralo med zborovalci K 5.20, za pol. organizacijo jugosl. soc. dem stranke v Pulju.

Občni zbor podružnice čevljarjev v Pulju se je vršil v nedeljo ob 2. popoldne. Predsedoval je sodr. List, ki je tudi poročal o delovanju podružnice v pretečenem letu. Iz blagajničnega poročila je razvidno, da je imela podružnica dohodkov: 798'43 K. Troškov pa:

Bolniške podpore	K	242'06
Razno	„	143'12
Poslalo centrali	„	423'25
Skupaj	K	508'43

V lokalnem skladu je dosedaj naloženih 147'12 K.

Poročilo je bilo po kratki debati sprejeto enoglasno. Po izvolitvi novega odbora se bila vnela živahna razprava o raznih stvarih tičočih se čevljarske stroke. Sklenilo se je darovati pol. organ. jugoslov. stranke v Pulju 5 K podpore. Po tem je bil občni zbor zaključen.

V podporo politični organizaciji jugos. soc. dem. stranke v Pulji so darovali:

Društvo kovinarjev	K	10'—
„ mizarjev	„	4'—
„ klesarjev	„	3'—
„ čevljarjev	„	5'—
Med peki nabralo	„	5'20
Sodr. Solepončič nabral	„	1'60
Sodr. Jinesek nabral	„	4'24
Izobraževalno društvo od dobička zadnje veselice	„	4'80
Skupaj	K	37'89

Na strankinem shodu, ki se je vršil v soboto, se je sklenilo organizirati zaupniški zbor, in vpeljati cestno organizacijo. Sklenilo se je organizirati kolportážo „Delav. Li-sta“. Delegatom na strankin zbor je bil enoglasno izvoljen sodr. Petejan.

Društvene stvari.

Zveza pekovskih delavcev priredi letošnjo plesno veselico v nedeljo dne 7. februvarja t. l. v krasno okinčani dvorani Tartini ulica Giosuè Carducci šte. 28. I. nadst. (preje ulica Torente).

Goriška mladina priredi svoj ples v Trgovskem domu v Gorici na 6. svečana ob 9. uri zvečer. Vstop je dovoljen samo povabljenim. Vstopnina 2 K. Obitelj do 3 nseb 5 K.

Socialistični odsek trgovskih pomočnikov v Trstu priredi velik ples v nedeljo dne 31. jan. t. l. v dvorani „Terricore“ ul. Chiozza šte. 7. Vstopnina za moške 1 K, za ženske 50 vin. Čisti dobiček plesa je namenjen, da se poravna slučajno zgubo, ki bi jo imelo društvo trgovskih pomočnikov, ki je kupilo nekoliko deležev za „Lavoratore“. Pridite vsi!

Dramatično društvo in umet. klub „Skala“ priredita v soboto dne 6. februvarja ob 9. uri zvečer v Narodnem domu „Umetniško noč“.

Kolesarsko društvo „Vrtojba“ v Vrtojbi priredi v nedeljo dne 31. t. m. zvečer plesni venček z raznimi drugimi zabavami, šaljivo pošto itd. v prostorih g. I. Maraž. Vsak venček 1 K. Vsaka srečka 20 vin.

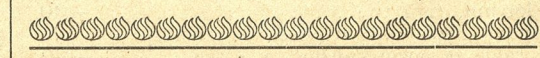
Na občnem zboru organizacije čevljarjev so bili izvoljeni v odbor sodrugi Valentin Lizzi, predsednik; I. Holas, Iv. Švajcer; J. Latin, Vinko Mozetič, I. Sona; A. Pavletič, F. Trevisan in I. Cian, odborniki.

Cvetlični ples priredi krajna organizacija jugoslov. soc. dem. stranke v Nabrežini v veliki dvorani restavracije F. Gruđen, v nedeljo dne 31. t. m. ob 6. uri zvečer. Ples bo trajal do ranega jutra. Sviral bo domači orkester pod vodstvom g. Majcena. Dorana bo krasno okinčana in razsvetljena kakor po dnevi. Vstopnina 2 kroni. Dame so vstopnine proste.

Čisti dobiček je namenjen „Delavskemu Listu“.

Sodruga, somišljenike in vse prijatelje vabimo, da se te izredne zabave udeleže v velikem številu.

Tajni sklad „Delavskega Lista“.

Mesečni prispevki.

(Dalje).

	Prenos	K	247'35
Rustja J.	3 mesecev	„	2'40
Sustersič II.	3 mesece	„	2'40
Pausner	3	„	2'40
Skerk Mihael Praprot	2 meseca	„	2'—
Lupinc Alojz Nabrežina	1 mesec	„	2'—
Gec Anton	3 mesece	„	1'80
Kozmina R. Praprot	2 meseca	„	1'60
H. Baučer Nabrežina	1 mesec	„	1'—
A. Faganel	1	„	1'—
Peric Andrej	2 meseca	„	1'—
Ribarč Rudolf Šempolaj	1 mesec	„	1'—
Gruđen Josip	1	„	1'—
Gabrovac Josip	1	„	—80
Peter Mustek Nabrežina	2 meseca	„	—80
Kante Ivan Praprot	2 meseca	„	—80
Abram Avgust Nabrežina	2 meseca	„	—80
Košuta Anton	1 mesec	„	—60
Rojc Peter	1	„	—60
Gruđen Alojz	1	„	—60
Ivan Boschetti	1	„	—60
Grgič Vincenc	1	„	—40
Kerševan Franc	1	„	—40
Zidarč Josip Praprot	1 mesec	„	—40
Krašovec Stanislav Praprot	1 mesec	„	—40
Prinčič Franc Nabrežina	1 mesec	„	—40
Vnton Lupinc	1	„	—20
Skupaj	„	„	372'75

Nabiralne pole.

Pola št. 63. Nabral Vampotič. Weis K. K —30, Losar K. —40, Hodl —40, N. N. —40, Med sodrugi v gostilni Krašna 3'—, Bekar L. —50, Salamon Karl za spremenitev narodnjaških zmed-nežev 1'—, Umek Josip 1'—.

Pola št. 64. Peki zgubil na šestvorko K —50, Tavčer Ludvik —20, Tine in Miče, Več veselih pri Zajcu 1'—, Enako 1'80, Florenin —20, Jernejčič Fran 1'—, Sedmak —20, Andrej I. —50, Andrej A. II. 1'—, Najdemo na plesu v Sv. Križu 1'—, Bahun —20, Salamon —20, ker so čitali glasilo tržaških krumirjev na puf Jernejčič A. —16, Gržina J. —10, Colija J. —40.

Pola št. 69. Lavrenčak I. -20, Vittello G. -20, Stopar J. -30, Bosi A. -20, Turri -20, Kajtner -10, Zdansky -30, Kaotrog -30, Berliner -20, Šteiner -20, Predsednik srake -20, Vanpotič -10, Sedmak I. -20, Sirk I. -20, J. Zeic -20, Tudi -20, A. Cordella -10, Smerkovec -10, Kodrič J. -10, Sedmak Danilo -10, Černe Josip -10, Košuta Kristijan -20, Košuta Štefan -10, Košuta Josip -20, Sedmak Fran -10, Košuta Josip -10, Bogatec Martin -10, Florenin -20, Batič -20, Baldecchi -10, Babuder Peter -10, Zupan -10.

Pola št. 71. Spangaro A. -40, Cason O. -40, Italo -20, N. N. -90, Rossitto -20, N. N. -10, Tamaro -20, Kafarin -20, Maraspin -30, Luzzatti E. -50, Tičer -20.

Pola št. 72. Rybareva sodrga na južni železnici. Bahun A. -30, Sagmeijster -20, Macarol Alojz -20, Iskra Fran -30, Fatur I. -40, Herščak A. -20, Lemut J. -20, Vidmar M. -30, Perhave M. -20, Novak Peter -20, Mezgec J. -20, Cepirlo Andrej -12, Franc Fatur -20, Šabec Anton -20, Krajnc F. -20, Bizjak I. -30, Jenko Jakob -40, Mižgur F. -20, Lapajne F. -20, Saptič M. -20, Tomšič J. -20, Damajko Leopold -20, Šušel Ivan -20.

Pola št. 74. Na izletu v Nabrežino nabrala tržaska sodrga. K 370. Pod geslom „mi gremo naprej“ dali v kavarni Union Gaspari A. 1-, Jernejčič A. 1-, Jernejčič F. 1-, Šneizder A. 1-, Regent 1-, Kette 1-, N. N. 1-.

Pola št. 75. Benčič F. -20, Ziberna -22, Pipan F. -20, Skol F. -20, Kermolj Alojz -30, Benes P. -20, Milost F. -24, Vatovec F. -20, Marko Merkur -20, M. Kokodek -20, J. Krivičič -20, J. Peric -40, Frankič V. -22, Popovič B. -30, Josip Štoka -20, Kermolj -20, Gomizelj -20, Mozetič Anton -20, Laščak Franc -20, Krajniger -20, Zamparo A. -30, Pertot J. -20, Avgust -20, Mikelič Dominik -20, Mirt A. -22, R. F. -20.

Skupaj K 45'98

Razni prispevki.

Sodrug v Pulju	K	10'--
Milost nabral v gostilni Krašna ker je imel Jernejčič postrani klobuk		8'--
Vatovec Anton		7'--
Ker Končnik ni imel denarja da bi si kupil jesti nabralo pri Zejcu		6'80
Sodrug v Sovodnjah		5'40
Sodrug v Podgori		5'--
Sodrug v Mirnu		5'--
Železničarska org. Trst III. mesto honorarja govorniku		4'--
Peše nabral med svdruzi v Miljah		3'60
Rybareva sodrga		3'--
Mirt Martin		2'30
Nabralo na plesu v Sv. Križu		2'06
Sodrug v Nabrežini		2'04
Jaklič Franc, da ga ne bodo sodrug menjali za krumirja Jakliča		2'--
Gomzi Alojz		2'--
Pamukovič Jakob		2'--
Balič Ivan		2'--
Stolfa, Ambrož, Ziberna		1'50
Križki sodrug nabrali med seboj na postaji v Nabrežini		1'30
Zuligoj Josip Gorica		1'--
Bitežnik Josip		1'--
N. N.		1'--
Zigon Štefan		1'--
Cijak Franc		1'--
N. N.		1'--
Fatur Anton		1'--
Rybareva sodrga		1'--
Paulin		1'--
Kert		1'--
Vaupotič Anton		94
N. N.		80
Gabrovic in Skok Nabrežina		80
Gulin Josip		60
Bardichio J. Gorica		50
Lenarčič, Gorica		50
Maurič Miha, Gorica		50
Mesar Matija, Gorica		50
Florenin		40
Anton Cijan, ker ni prišel na zborovanje za javno knjižnico v Križu		40
Blažko Fran, ker ni prišel na veselico		40
Stavca		40
Bahun		30
V. O. dobil pri domino		22
Furlan Anton		21
Bratina		20
Vrabec Dragotin		20
N. N.		10
Jože za en čik		10
Nabralo v kavarni Union		13'26

Skupaj	K	106'33
Nabiralne pole		45'98
Mesečni prispevki		372'75
Skupaj	K	525'06
Prejšnji izkaz		2278'05
Skupaj	K	2803'11

Izdajatelj in odgovorni urednik VINKO KERMOLJ. Tiska. TISKARNA MODERNA M. Susmel & Comp. ulica della Zonta 8.

Poslano*)

Vsem sodrugom in delavcem južnega kolodvora se tem potom zahvaljujem za darovanih 38 kron in 68 vin.

V Trstu, dne 27. jan. 1909.

J. Gombač.

Slovinci in Čehi v Trstu in na Primorskem.

Pozor!

Potrebujete srajce, spodnje hlače otroške obleke, obleke za gospice in gospe in razne druge domače obleke?

Pišite na podpisano trdko rokodelnega tkanega platnenega in volnenega blaga

78 ct. široko 25 m. stane 10 kron

» » 50 » » 20 » franko!

Trpežno Pozor! Raznobarvno!

Zahtevajte vzorce!

Marie Černá,

Ručni tkalcovna, Nový Hrádek u Nov. Města n. M., Čechy.

Skladišče

ameriških mrežic in aparatov za električno in plinovo luč

E. WÖFLER - TRST

ulica delle Acque št. 20.

Zahtevajte po vseh kavarnah in gostilnah **Delavski List**

Vpiše se

Delavske konsumne zadruge

lahko vsak dan v združnem uradu ulica **Boschetto 5, I. nad.,** ali pa v združnih skladiščih ul. **Belvedere št. 34, ul. dell'Istria št. 10, ul. del Salice št. 4 in ul. Acquedotto št. 67.**

Nova klobučarnica

GIORGIO DE LUISA

predkratkim otvorjena

v ul. **Barriera Vecchia št. 2**

Velika zbirka najnovejših klobukov in kap vsakih oblik iz najboljših tovarn.

Cene zelo nizke.

JULIJA POLLAK

TRST

ulica Sette Fontane št. 5. I. nad.

Priporoča se sodrugom.

= Delo fino in točno. =

Postrežba na dom.

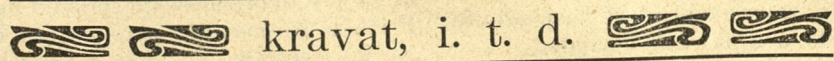

FRATELLI PAGANI

TRST. Ulica Acquedotto št. 6.

Velika zbirka igrač, okraskov, parfumarij, mila, ovratnikov, zapestnikov,

kravat, i. t. d.

KAROL GERBEC

BRIVEC v ulici delle Acque št. 17.

Enotni mesečni tarif. Šterilna svetilka Long. Zbirka parfumarij in mila.

Gostilna „Casa del Popolo“

(Zadružna delavska gostilna)

Trst, ul. S. Lazzaro in ul. S. Caterina

Domača kuhinja vedno dobro preskrbljena.

Cene zmerne.

Shajališče zunanjih sodrugov.

KAVARNA UNIONE

TRST Ulica Caserma in ulica Torre Bianca.

Napitnina je odpravljena.

Velika zbirka političnih in leposlovnih revij in časnikov v vseh jezikih.

Čitajte „DELAVSKI LIST“

Kmečka delavska gospodarska zadruga

v Dobravljah na Goriškem

Registrovana zadruga z omejeno zavezo. USTANOVLJENA LETA 1908.

Podpisano se tem potom zahvaljuje dosedanjim vinskim odjemalcem, posebno občenemu konsumnemu društvu v Ljubljani delavskemu konsumu v Idriji, zasebnikom v Mirnu in drugod.

To priliko pa uporabi, da priporoča veliko množino svojega še neprodanega vipavskega naravnega vina iz lastnih kleti združenih kmetov iz Dobravelj, Skrilj, Brji, Šmarji, Rihenberga, Kamnja in bližnjih vasi, vsem svojim dosedanjim in novim odjemalcem po Kranjskem, Primorskem, Štajerskem, Koroškem in drugod.

Pošilja se od 56 litrov naprej po jako zmernih cenah.

ZADRUŽNO VODSTVO.

Slovani! Podpirajte edino Slovani!

Slovansko knjigarno in papirnico

Josipa Gorenjca, Trst, ul. Valdirivo 40